

LAXÅ KOMMUN
Revisorerna

2015-04-01

Till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige, för kännedom
i Laxå kommun

Dnr. KS 2015071
Dnr.pl. 007

Granskning av Årsredovisning år 2014

Revisorerna i Laxå kommun har gett PwC i uppdrag att genomföra granskning av Laxå kommuns årsredovisning 2014. Granskningen utgår från ett antal revisionsfrågor som framgår i bifogad revisionsrapport "Granskning av Årsredovisning 2014 – Laxå kommun".

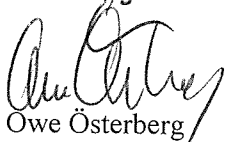
Utifrån de synpunkter som framkommit i granskningen vill vi särskilt lyfta fram följande:

- Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild över kommunens resultat och ekonomiska ställning för räkenskapsåret 2014 och är upprättad enligt god revisionsred.
- Vi instämmer med kommunens bedömning att årets resultat på 9,6 mnkr uppfyller balanskravet och att i och med det positiva resultatet har tidigare års underskott återställts till fullt. I förvaltningsberättelsen finns ett avsnitt om åtgärdsplaner där arbetet med att få en ekonomi i balans beskrivs.
- Kommunens ekonomiska situation är fortfarande **mycket svag**. För att kommunen ska kunna förstärka det egna kapitalet och behålla en ekonomi i balans krävs kraftfulla åtgärder.
- Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer beslutas utifrån begreppet god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har fastställt en vision och fem långsiktiga eftersträvansområden. Ett av strävandeområdena är i budget 2014 kopplade till god ekonomisk hushållning. Vi bedömer att utvärderingen av verksamhetsmålen som redovisas i årsredovisningen ger en rättvisande bild av målluppfyllelsen. Vi instämmer med bedömningen att de två finansiella målen har uppnåtts. Vi bedömer fortsättningsvis att samtliga nämnder i allt väsentligt redogör för de av fullmäktige fastställda målen.

Kommunens revisorer önskar senast 22 juni 2015 erhålla svar på vilka åtgärder kommunstyrelsen tänker vidta med anledning av synpunkterna i revisionsrapporten.

För revisorerna i Laxå kommun

Laxå 21/3 2015

Owe Österberg
Ordförande

*Granskning av
årsredovisning
2014*

Laxå kommun

Anna Gröndahl
Kim Gustafsson

mars 2015

Innehållsförteckning

2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Revisionsfråga och metod	3
2.3.	Revisionskriterier	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Förvaltningsberättelse.....	5
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	5
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	6
3.1.1.3.	Driftredovisning.....	6
3.1.2.	Balanskrav.....	7
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	7
3.1.3.1.	Finansiella mål.....	8
3.1.3.2.	Mål för verksamheten.....	8
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	9
3.2.	Rättvisande räkenskaper.....	9
3.2.1.	Resultaträkning	9
3.2.2.	Balansräkning	10
3.2.3.	Kassaflödesanalys	11
3.2.4.	Sammanställd redovisning.....	11
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	12

1. *Sammanfattning*

Revisorerna i Laxå kommun har gett PwC i uppdrag att genomföra granskning av Laxå kommuns årsredovisning 2014. Granskningen sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv och har bland annat till syfte att bedöma om årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal redovisning (KRL) och övrig normgivning, främst från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

Årsredovisningen inklusive den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Sammanfattningsvis är vår bedömning att kommunens ekonomi fortfarande är **mycket svag**. För att fortsättningsvis kunna stärka det egna kapitalet och behålla en ekonomi i balans är vår bedömning att det krävs **mycket kraftfulla åtgärder**.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande bedömningar:

- **Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?**

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar överensstämmer i allt väsentligt med kraven i kommunala redovisningslagen.

- **Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?**

Vi instämmer med kommunens bedömning att årets resultat på 9,6 mnkr uppfyller balanskravet.

I förvaltningsberättelsen lämnas upplysningar om tidigare års underskott. Totalt att återställa från tidigare år inför 2014 uppgick till 6,3 mnkr. Med årets resultat som uppgår till 9,6 mnkr så är hela underskottet återställt.

I förvaltningsberättelsen finns ett avsnitt om åtgärdsplaner där arbetet med att få en ekonomi i balans beskrivs. Under 2014 har ett projekt för en hållbar ekonomi och verksamhet bedrivits, Laxå 2020. Resultatet visade att kostnaderna totalt behöver sänkas med ca 20 mnkr fram till år 2020 för att klara framtida behovsökningar inom framförallt äldreomsorg. För att fortsättningsvis kunna stärka det egna kapitalet och behålla en ekonomi i balans är vår bedömning att det krävs mycket kraftfulla åtgärder.

- **Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?**

Kommunfullmäktige har i budget 2014 fastställt en vision och fem långsiktiga eftersträvansområden. Ett av strävandeområdena är i budget 2014 kopplade till god ekonomisk hushållning, *Ha en långsiktig hållbar ekonomi*.

I årsredovisningen finns ett avsnitt om måluppfyllelse under respektive nämnd samt ett avsnitt om övergripande mål i förvaltningsberättelsen.

I förvaltningsberättelsen återfinns en översiktlig tabell över målen utfall, måluppfyllelse samt vilket eftersträvandemål de är kopplade till. Vi konstaterar att 22 av målen anses vara uppfyllda, 8 mål delvis uppfyllda samt 9 mål ej uppfyllda. Två av målen redovisar ingen måluppfyllelse. En samlad beskrivning görs av eftersträvandemålen. Dock görs ingen bedömning huruvida eftersträvandemålen uppfylls eller inte varken på nämndsnivå eller på övergripande nivå.

Vi bedömer att utvärderingen av verksamhetsmålen som redovisas i årsredovisningen ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen.

Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning att de *finansiella målen* har uppnåtts.

- **Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.**

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. I årsredovisningen har lämnats upplysningar i de fall som avvikelser finns från gällande rekommendationer. De avvikelser som förekommer och där upplysningar har lämnats är:

- Löner för timanställdas tid och ob-ersättningar periodiseras inte.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2015-03-06 samt rättningar gjorda i version 2015-03-12. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2015-03-25 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2015-04-15.

Ekonomichef har getts möjlighet att sakgranska rapportens innehåll.

2.3. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Fullmäktiges beslut om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. I den ekonomiska översikten beskrivs kommunens ekonomiska situation samt de åtgärdsplaner kommunen har jobbat med under året för att få en ekonomi i balans. Bland annat beskrivs att projektet Laxå 2020 har pågått under året som utmynnade i ett resultat som visade att för att klara framtida behovsökningar inom kommunen behövs kostnaderna totalt sänkas med drygt 20 mnkr.

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtaganden och pensionsmedelsförvaltning. Nyckeltal beskrivs och redovisas. Kommunens egna kapital är 0,4 mnkr vilket är en förbättring från föregående år men täcker inte de totala pensionsförpliktelserna som kommunen har på 183 mnkr.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt kommunala redovisningslagen 4:5 skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning. Specifikt avsnitt omfattande en sådan utvärdering saknas i förvaltningsberättelsen, däremot finns ekonomisk analys i förvaltningsberättelsen. Den behandlar bl a likviditeten, låneskulden, pensionsåtagande, investeringar, soliditeten och egna kapitalets ställning, som till delar är kopplat till kommunens ekonomiska ställning.

Det framkommer bland annat att kommunens soliditet har förbättrats under året från -6,8 procent till 0,1 procent exklusive pensionskulden som ligger som ansvarsförbindelse. Förra året var Laxå en av två kommuner i landet med negativ soliditet. Genomsnittlig soliditet exklusive pensionsåtagandena i landets kommuner 2013 var 50,3 procent.

Händelser av väsentlig betydelse

Av förvaltningsberättelsen framgår inte på ett tillräckligt tydligt sätt om väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Under respektive nämnd/styrelse beskrivs med olika detaljeringsgrad årets verksamhet samt framtid i olika avsnitt.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom de olika verksamheterna. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att på-

verka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden. Ett sätt att tydliggöra detta kan t ex vara att lyfta fram konsekvenser och prioriteringarna in i förvaltningsberättelsen.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2.

Pensionsredovisning

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. I avsnittet om Övergripande mål finns information om mål och måloppfyllelse där avstämning sker mot fullmäktiges övergripande mål. Hur kommunstyrelsen och nämnderna har uppfyllt sina mål framgår av nämndernas verksamhetsberättelser. Ett avsnitt om intern kontroll redovisas under respektive nämnd samt kommunstyrelsen.

Information om de kommunala bolagen redovias i förvaltningsberättelsen. Informationen omfattar både verksamhet och ekonomi inklusive uppgifter om hur företagen har uppfyllt sitt ändamål och ägardirektiv.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Den totala investeringsvolymen uppgår till 4 447 tkr under år 2014, budgeterad volym var 4 500 tkr samt överfört från 2013 var 3 500 tkr. Årets investeringsutfall och redovisade bidrag jämförs med budget samt med 2013. Stora investeringar under året har varit *gatubelysning samt vägarbete utanför Dollarstore*. Under respektive nämnd i verksamhetsberättelsen finns mer detaljerad redovisning av investeringar

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

En sammanställning av nämndernas utfall och budget redovisas i driftredovisningen. Verksamheterna visar i årsutfallet en positiv avvikelse mot budget med 1,0 mnkr. Jämförelse med 2013 redovisas. Nämndernas resultat är 2,2 mnkr bättre än den bedömning som gjordes i samband med delårsrapporten.

Nämndernas budgetavvikelse samt förändringen från avvikelsen i prognosen per sista augusti redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning per nämnd, tkr	2014	Budget	Prognos	Budget-avvikelse	Prognos-avvikelse
Kommunstyrelse	80 019	82 411	81 994	2 392	1 975
Sydnärkes miljönämnd	1 015	1 000	1 000	-15	-15
Barn- och utbildningsnämnd	78 737	79 034	80 150	297	1 413
Social- och omsorgsnämnd	111 488	112 530	112 528	1 042	1 040
Ej verksamhetsrelaterade kostnader inkl fördelade pensioner	13 013	10 258	10 788	-2 755	-2 225
Summa nämnderna	284 272	285 233	286 460	961	2 188

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av om balanskravet har uppfyllts. Avstämning av årets resultat enligt balanskravets bestämmelser har i huvudsak skett enligt 4 kapitlet i kommunal redovisningslag.

I förvaltningsberättelsen lämnas upplysningar om tidigare års underskott. Totalt att återställa från tidigare år inför 2014 uppgick till 6,3 mnkr. Med årets resultat som uppgår till 9,6 mnkr så är hela underskottet återställt.

I förvaltningsberättelsen finns ett avsnitt om åtgärdsplaner där arbetet med att få en ekonomi i balans beskrivs. Under 2014 har ett projekt för en hållbar ekonomi och verksamhet bedrivits, Laxå 2020. Resultatet visade att kostnaderna totalt behöver sänkas med ca 20 mnkr fram till år 2020 för att klara framtida behovsökningar inom framförallt äldreomsorg. För att fortsättningsvis kunna stärka det egna kapitalet och behålla en ekonomi i balans är vår bedömning att det krävs **mycket kraftfulla åtgärder**.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Kommunfullmäktige har i budget 2014 fastställt mål, både finansiella mål och verksamhetsmål, på olika nivåer som på sikt ska leda fram till att kommunens vision uppnås. De flesta saknar dock koppling till god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att de finansiella målen uppnås i och med resultat och ställning 2014.

Vi bedömer att kommunstyrelsens utvärdering av verksamhetsmålen som redovisas i årsredovisningen ger en rättvisande bild av målpuppfyllelsen.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2014:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige	Utfall 2014	Måluppfyllelse, KS bedömning
Förändringen av eget kapital skall vara positiv. Det långsiktiga målet är att resultatet per år ska vara lägst 2% av skatter och statsbidrag.	Resultat 2014, 9,6 mnkr. Resultat uppgår till 3,3 procent av skatter och statsbidrag.	<i>Målet har uppnåtts.</i>
Soliditeten ska förbättras.	Soliditet 2014, 0,3 procent, vilket är en förbättring med 7,1 procent jämfört med föregående år.	<i>Målet har uppnåtts.</i>

Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning om att målen har uppnåtts.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har i budget 2014 fastställt en vision och fem långsiktiga eftersträvansområden. De fem eftersträvansområdena är:

- Erbjud bra boendialternativ med god kommunikation och hållbar miljö.
- Samverka med näringsliv, föreningsliv och kommuner.
- Vara en organisation som kännetecknas av hög kompetens, serviceanda och kvalitet.
- Aktivt verka för vår regions utveckling.
- Ha en långsiktig hållbar ekonomi.

Ett av strävandeområdena är i budget 2014 kopplade till god ekonomisk hushållning, *Ha en långsiktig hållbar ekonomi.*

För att förankra visionen och de långsiktiga eftersträvansområdena i nämndernas verksamheter har ett antal mål och nyckeltal tagits fram. Varje nämnd har mål och nyckeltal för fyra delområden, två av dessa områden är verksamhetsorienterade och två är resursorienterade. De flesta av målen är hämtade ur Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK). Några mål täcker återfinns i flera nämnder. En samlad bedömning har gjorts för att få fram ett resultat på kommunövergripande nivå.

I årsredovisningen finns ett avsnitt om måluppfyllelse under respektive nämnd samt ett avsnitt om övergripande mål i förvaltningsberättelsen.

I förvaltningsberättelsen återfinns en översiktlig tabell över målen utfall, måluppfyllelse samt vilket eftersträvandemål de är kopplade till. Vi konstaterar att 22 av målen anses vara uppfyllda, 8 mål delvis uppfyllda samt 9 mål ej uppfyllda. Två av målen redovisar ingen måluppfyllelse. En samlad beskrivning görs av eftersträvandemålen. Dock görs ingen bedömning huruvida eftersträvandemålen uppfylls eller inte varken på nämndsnivå eller på övergripande nivå.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att nämndernas redovisningar innehåller redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och prognos för helår från delårsrapporten per 31 augusti 2014.

Resultaträkning	Utfall 2014	Utfall 2013	Budget 2014	Prognos 2014
Verksamhetens intäkter	80 946	67 058	78 666	68 204
Verksamhetens kostnader	-353 506	-338 511	-359 122	-347 456
Avskrivningar	-9 709	-4 568	-4 717	-4 717
Verksamhetens nettokostnader	-282 269	-276 021	-285 173	-283 969
Skatteintäkter	231 366	227 016	232 608	232 497
Generella statsbidrag och utjämnning	60 951	57 362	58 321	61 078
Finansiella intäkter	2 160	2 357	1 544	1 694
Finansiella kostnader	-2 565	-2 656	-2 300	-2 300
Årets resultat	9 643	8 058	5 000	9 000

Under 2014 har kommunen haft både ökade intäkter och ökade kostnader jämfört med 2013. Detta beror främst på flyktningmottagande där kommunen haft kostnader som de inte hade förra året samt fått ökade intäkter från Migrationsverket.

En analys av händelser, förändrade redovisningsprinciper och "opåverkbara" poster som haft väsentlig påverkan på *skillnaden* mellan åren redovisas nedan.

- Uppbokad slutavräkning skatteintäkter för år 2013 och prognos 2014 uppgår i årets bokslut till -1,9 mnkr. I bokslut 2013 uppgick uppbokad slutavräkning 2013 till -1,3 mnkr. Skillnaden uppgår till -0,6 mnkr som således har försämrat resultatet 2014.

- Nedskrivning efter extern värdering på Resecentrum är gjord med 5,2 mnkr och påverkar avskrivningarna vilket förklarar den stora skillnaden mellan åren.
- Årets pensionsavsättning inklusive ränta uppgår till 7,6 mnkr, att jämföra med 5,2 mnkr år 2013. Detta innebär en resultatförsämring om 2,4 mnkr. Detta beror på att kostnader för pensioner för de förtroendevalda med en tjänstgöring på mer än 40 procent inte tidigare fanns med i avsättningarna.
- Förra året fick kommunen en återbetalning från FORA, de sk AFA-pengarna på 5,5 mnkr. 2014 har ingen sådan återbetalning skett.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning. Vi har löpande kommunicerat med ekonomiavdelningen och fått kompletteringar vid behov.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Komponentavskrivning har skett för kommunens investeringar gjorda under 2014. Några justeringar har inte gjorts på investeringar gjorda tidigare än 2014.

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen vilket medför att pensionsförmåner intjänade före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Avsättning för återställning av deponi redovisas om 12,2 mnkr. Beräkningen har inte uppdaterats per balansdagen av extern part. Tidigare beräkning är inte nuvärdesberäknad men dock indexuppräknad med 1 procent vilket gav 125 tkr samtidigt har kommunen tagit 669 tkr i anspråk under året. Laxå Vatten har i uppdrag att upphandla jobbet om att sluttäcka deponin och planen är att göra detta under 2015. Avsättning för Citybanan har indexuppräknats under året med 19 tkr samtidigt som utbetalning är gjord med 369 tkr.

Kommunens exploateringsredovisning redovisas vid sidan av investeringsredovisningen. Som omsättningstillgång redovisas de tillgångar som är färdiga för avyttring (värderade till anskaffningsvärdet). Under året har ingen försäljning gjorts och ingen ytterligare exploateringsmark har tillkommit. Kommunen har gjort en extern värdering på exploateringsmarken och kommit fram till att det bokförda värdet är lägre och ingen justering behöver därför göras.

Löner för timanställdas tid och ob-ersättningar har ej periodiserats. Detta innebär att kommunen inte följer god redovisningssed då redovisning inte sker för årets 12 månader.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. *Kassaflödesanalys*

Bedömning och iakttagelser

Kassaflödesanalysen är i stort uppställd enligt rekommendation med något högre grad av detaljer. I den version av årsredovisningen vi granskat stämmer inte kassaflödesanalysen med övriga delar av årsredovisningen. Detta beror på att ändringar gjorts och kassaflödesanalysen är ej uppdaterade efter dessa ändringar.

Rättningar har gjorts i efterhand. Vi bedömer att den rättade versionen av kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar.

3.2.4. *Sammanställd redovisning*

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Granskningen visar att den sammanställda redovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med KRL:s krav (kap 8). Noter finns i tillräcklig omfattning.

Den sammanställda redovisningen är upprättad utifrån preliminära årsredovisningar. Dokumentationen av den sammanställda redovisningen och gjorda elimineringar går i vissa fall inte att härleda i framtaget underlag. Vi bedömer dock att den sammanställda redovisningen i allt väsentligt är rättvisande. Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

För att säkerställa att elimineringar mellan kommunen och dess bolag sker till rätt belopp bör förvärvsanalyser upprättas för de kommunala bolagen.

Skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och dess koncernbolag framgår inte av kommunens redovisningsprinciper, det framgår heller inte om några justeringar har gjorts för eventuella skillnader.

Under avsnittet Ekonomisk översikt gör en analys över koncernen på liknande sätt som analys görs för kommunen. I avsnittet *De kommunägda företagen* i kommunens årsredovisning, görs en översiktlig redogörelse över bolagens verksamhet, framtid och ekonomi. Positivt är att i år finns en uppföljning och utvärdering av de ändamål som anges i kommunens ägardirektiv. Den sammanställda redovisningen för koncernen visar på ett resultat på 15,1 mnkr. (11,3 mnkr). Laxå Vatten redovisar negativt resultat, övriga bolag och kommunalförbund som ingår i den sammanställda redovisningen redovisar ett positivt resultat för 2014.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi har granskat tillämpningen av rekommendationer mm för de poster som för vår granskning valts ut enligt vår materialitetsprincip. En del poster har granskats översiktligt. Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

2015-03-31

Anna Gröndahl
Projektledare/Uppdragsledare